

قتوشلار اويانير

عاشيق حسين جاوانين سئچيلميش اثرلري

توپلاييب كۇچوره نى : پرويز همت جو

قوشلار اويانير...

عاشيق حسين جاوانين

« سئچيلميش اثرلري »

توپلايب، كؤچورهني:

پرويز همت جو

انتشارات شانلی

۴۴۹۵۳۴ (۰۴۱) تلفا کس

کیتابین آدی	قوشلار او یانیر
یازانی	عاشیق حسین جاوان
توپلایانی	پرویز همت جو
سای	۳۰۰۰
چاپ سای سی	بیرینجی
چاپ ایلی	یاز / ۱۳۷۸
Düzme işleri	Shanlı Bilgisayar - 449534
دوزهن	ف. نصیرپور
قاپاق گرافی یی	شانلی آذربایجان - ۴۴۹۵۳۴
لیتوگرافی	نگار
چاپ	جمالی
صحافی	لک لر
قیمت	ریال

شابک: ۶-۱-۹۲۱۲۱-۹۶۴

مرکز پخش:

تبریز، اول خیابان مفتح، نرسیده به سه راهی توکلی
کتاب و نوشت افزار دانش آموز ۸۳۵۲۱۸ (۰۴۱)

☆ چاپ حاققی توپلایانین دیر ☆

حۆرمەتلى اوخوجولار

اوخوياجاغينيز كتابين بيرينجى دونه چاپ اولماسى بيزه قسمت اولدو. كتابى چاليشديق امكان قدهرى ياخشى و گۆزەل كيفيتلى چاپ ائده ك و بو ايشده هئچ بير مادى هدفى ايزله مه دن يالئيز باش اوجا ائليميزه، مده نييتيميزه و توكنمز ديل خزينه ميزه بير بورج كيمي بيليب و اونو بو كيمي باشا چاتديرديق. داها ئيرلى اولار بوتون كتابين بو كيمي گۆزەل شكيلده چاپ اولوب بوراخيلماسيندا چالیشانلارا، خصوصى ايله آقاي پرويز همت جو و رضا همراز جنابلارى و «شانلى بيلگى سايار» ين پرسنلى و ... تشكر ائديب، منت دارليغىمى اونلارا بيلديره م.

دانش آموز كتاب ساتيشى

محمود فضلى شكوهى

۷۷/۵/۱

ايچينده كيلر

اۇن سوز:..... الف
عاشيق حسين جاوانين حياتى و ادبى ارثينه بير باخيش... ت

گرايلى لار

۱ ..... يولداشين اولما
۲ ..... بويلانا - بويلانا
۳ ..... ديل واي انيلر.
۶ ..... اولماز.
۸ ..... سنين
۹ ..... آذربايجان گۆزه للىرى
۱۱ ..... دوز و لمويه.

قوشمالار

۱۳ ..... دونيادا.
۱۴ ..... آراسيندا
۱۵ ..... دانيشما.
۱۸ ..... اۇز آهنگى وار.
۲۰ ..... وار
۲۱ ..... سۆز وار
۲۳ ..... نه چيخار

۲۴	.....	ننجه سن دئير
۲۵	.....	گۆز هلدير
۲۶	.....	شير يندير
۲۷	.....	سۆز قيمتلى دير
۲۸	.....	آرا او زاقدير
۲۹	.....	قوشلار اويانير
۳۱	.....	كهليككلر
۳۲	.....	بختوهر
۳۴	.....	ياوانجى اولور
۳۵	.....	تبريز
۳۶	.....	گولرميش
۳۷	.....	دانيش، تئلى سازيم،...
۴۰	.....	قاراداغ
۴۲	.....	دال - بادال
۴۳	.....	خبر آل
۴۴	.....	گۆزهل
۴۵	.....	يارى گول
۴۶	.....	دئيل
۴۷	.....	ييلمه ميشم
۴۸	.....	قوربانى اولوم
۴۹	.....	ناكام اولمه ره م
۵۰	.....	ستارخان
۵۱	.....	سۆز قوشان زامان
۵۲	.....	اولماسين
۵۳	.....	اوستوندهن
۵۴	.....	گوله - گوله سن

۵۵	.....	ییلەسن
۵۶	.....	ییتمە سین
۵۷	.....	کۆمک لۈگلسین
۵۸	.....	باخماسین
۶۰	.....	اۋل امانتی
۶۲	.....	محببتي
۶۳	.....	آنا - باجینی
۶۴	.....	جیرانی
۶۵	.....	سونا ینریدی
۶۶	.....	داش اولماسایدی
۶۷	.....	یئتیردی
۶۸	.....	یار اوزمه - اوزمه
۶۹	.....	باخدی ترسینه
۷۰	.....	سینه سینده
۷۱	.....	سیرداش اولدو

مخمس لۈ

۷۳	.....	قارا داغین گرمه دوزدا
۷۶	.....	قارا کۆز
۷۹	.....	آلاکۆز
۸۲	.....	کۆزەل

دیوانی لۈ

۸۶	.....	قرانه باخ
۸۸	.....	قیمتی وار
۹۰	.....	قیز

ملى وارليغيمىز قوروقچولارى آدلانان، توى - دويونلرئيمىز بزه بى و گۆركمى اولان عاشىقلار ئىن صنعت كۆكۆ بىر ايل يوخ، ايكى ايل يوخ بلكه، آزى دورد بش مين ايله چاتىر. بونلار تاريخ بويو خالقئيمىزلا چيىن به چيىن خوش گونلر ده شن ليك قورونولار ئىندا و كدر گونلر ئىنده ايسه ياس تورهنلر ئىنده اشتراك ائديب اۆزلر ئىن خالقئيمىز دان قىراغا چكمه مئش و اولدوقچا محبوبيت قازانمئشلار.

الده اولان يازىلى قايىنقلارا اساس، بوگون دهده قوروقد عاشىق يا اوزانلار ئيمىز ئىن اولو باباسى دىر. دهده قوروقد دان سونرادا ائله تاريخ بويو آدىلى - سانلى و ايتگىن سازلى - سۆزلو شاعىرلر ئيمىز اولوب كى اونلار ئىن داها تائىنمئشلارى، عاشىق قوربانى، عاشىق غرىب، توفارقانلى عاباس، عاشىق علسگر، جاوان حسين و ... گوسترمك اولاركى، هرهسى بىر جور شىفاهى ادبىياتئيمىز ئىن اساس قولو اولان عاشىق ادبىياتئىن ئىن چىچك له نمه و اىرهلى گئتمه سىنده مهم روللارى اولموش دور.

چاغداش و سازلى - سۆزلو يئتىشه ن و خلق شاعىرى آدلانان آدىم شاعىرلر ئيمىز ده ن جاوان حسين ئىن شىفاهى ادبىياتئيمىز دا اۆزل يئرى اولو بىلر. او، اۆرونده ن اۆنجه كى شاعىرلر ئىن شعرلر ئىن اوخودوقدا بوگونكو سازلى - سۆزلو شاعىرلر ئيمىزه كۆرپو اولور و هرده ن لىرىكا فورماسىندان بىر آز اوزاقلاشسادا، ساده گون چتئىن ليكلر ئىن ده ن سۆز آچىر. ائله بونا گۆره اونون شعرلرى خالق آرا عزيز له نىب حتى بىر پارا شاعىر كىمى لر آرا، منىمسه نىلير. شاعىر جاوان، دفعه لر له فخر نشانىنا ال تاپمئش و كانسروالاردا بىر معلم كىمى طلبه تربيه ائتمئش دىر. بو عزيز ليكلره باخمى ياراق اونون دوغولدوغو يئرده قدرى بىلئىمىز اولوب، شعرلرى سئويله - سئويله اوخونسادا هئچ بىر دؤنه چاپ اولونمور...

جاوان حسين ئىن شعرلر ئىن آدام اوخودوقدا بئله نظره گليركى، بىر انسىكلوپئدىيانى اوخويور نىبه كى، اورادا مختلف موضوعلارلا راستلاشىر. سازىنا آند اىچىر. آنا - آناسىنا آند اىچىر. وطنئىنده ن اۆترو اوره يى بىر تىكه اولور و آنا وطن عشقئىنده ائله جان وئرىر.

دؤيوشلر ده بركىمئشم، بئشمئشم
قورخو نه دىر؟ اولوم نه دىر؟ بىلمه ره م

آنامین سودونه من آند ایچمیشم
وطن آدین اوره یمدن سیلمه ره

یا باشقا بیر یترده دئییر:

چیخیب ساوالانا یوردوما باخسام
تبریزین کوکسونه اولدوزلار تاخسام
ظفر نغمه سیننی زیلدهن اوخوسام
من «جاوان حسین» ناکام اولمه ره

تأسفله کی بو آرزی - دیلک شاعیرین گؤزونده قالیب، نهایت اوره یین دثیب و
دونیاسین وطن و تبریز دئییه - دئییه ده یشیر. نییه کی، او تبریزی ائله دوغما وطن و
مدنیت او جاغی بیلیب، اونا اوره کدهن محبت بسله ییردی.

ساریلیب بوینونا بیر کورپه سایاق
دویونجا حسوننه باخثیدیم تبریز
سن اولایدین بیر داغ، من ده بیر بولاق
شیرها - شیر کؤکسوندهن آخثیدیم تبریز
جاوان حسین خالقین اینانیر و هئج واخت اوژونو ائلدهن قیراغا چکمیر و
ائلیندهن اوزاقلانلاری قیناییر:

ئلدهن کناردا دورانین

عقرب تک نیشتر وورانین

قارداشینا تور قورانین

آرخاسیندا یاری اولماز

بئله ده اولور. چون او خالقینا آرخالانیر، خالقدا اونا ارزش وئریر و بوگون
شعرلری کوتله لر ایچره یایلیر. وطن، وطن دئییه ن شاعیر، دین آنلاملاریندان دا
گئری قالمیر.

سنیم جاوان فیکریم جمع ازیریمدی بیر خدا
شاهلار شاهی وئریب درسیم یاتمیشدیم یو خودا
عزیز آیه بو یوروبدور حق قراندا نون ندا
«جاوان حسین» مین بیر آدی ایله تعریف سال یادا
یوزاون دوردو حق بو یوروب، اوتوز جزء قرانه باخ ...

بو شعر اونون سون شعرلرينده نديرسه، اونو ايناملی ترسيم ائده بيلر و شاعيرين عرفانی مسئله له رله علاقه دار اولدوغون آيدين لاشديرير...
الده اولان شعر توپلوسون ادبيات هوسكاري پرويز همت جو توپلاييب كي،
گوزلر يميزين اونونده دير. پرويز بهي، نجه گونمه سين كي، شاعير جاوان حسينين
شعرلي ايله ماراقلانيب اونلاري توپلاييب و آذربايجانيميزدا بيرينجي دفعه اولارق
بو گوزه ل ليكده چاپا يئتير ميش دير. بيز اينانيريق بو ايش پرويز بهيين نه بيرينجي
ايشي اولاجاق، نه ده سون ايشي، بيز اينانيريق گله جكده بو كيمي گوزه ل و ده يرلي
اثرلرين چاپا يئتير مه سينده چاليشاجاق. اوگونون آرزى سي ايله پرويز بهيه اوغورلار
و باشاريلار ديله بيريك..

سايقى لارلا

تبريزلى رضا همراز

۷۷/۴/۲۹

« عاشیق حسین جاوانین حیاتی و ادبی ارثینه بیر باخیش... »*

قارا داغ بوگلهسی، تکجه طبیعی باخیمدان یوخ، بلکه ایگیدلیک، وطن پرورلیک، ادبیات و موسیقی ساحه سینده آذربایجانین قاشی کیمی ساییلیر. قاراداغا کلاسیک ادبیات ایله یاناشی شفاهی خلق ادبیاتی، خصوصی ایله عاشیق صنعتی، چوخ گنیش صورتده انکیشاف اتمیشدیر. سؤزوموزه اؤرنک اولاراق:

شاه اسماعیل ختائی دؤورونده یاشامیش دیریلی یا «ایریلی» قوربانی، ۱۸ نجی عصریده یاشامیش کلیرلی عاشیق علی و عاشیق رافی «غفار»، مشگینده عاشیق محمد و معاصر دؤوروموزه مشگینلی اسد، گرمه دوزلو حسین جوان و بیر چوخلارینی آد آپارماق اولار.

دؤوروموزون گؤرکملی شاعر و عاشیقی، استعدادلی سؤز اوستاسی حسین جاوانین آدی آذربایجاندا و اونون سرحدلریندهن اوزاقلاردا چوخلارینا تانیشدیر.

میکائیل اوغلو حسین ۱۲۹۵ نجی شمسی^(۱) ایلینده، قاراداغین گرمه دوز ماحالی نین اوتوکندینده آنادان اولموشدور.

حسین آتاسینی چوخ اثرکن ایتمیش، عایله آغیرلیغی آناسی زهره نین چینینه دوشموشدور. اونا گؤرده، عاشیقین عایله سی قوزه ی آذربایجانا کؤچموش، ایکی ایل آغ دامن شرف خانلی کندینده یاشامیش، سونرا قاسیم اسماعیل اوو رایونونون دلمحمدلی کندینه کؤچموشدولر.

همین ایللرده حسین عایله خرجینی اؤده مک اوچون اورانین وارلیلازینا چوبانچیلیق اتمیشدیر. حسین کندین تامام توی دیونلرینده اولموش و مجلسی آپاران عاشیقلارا درین بیرماراقلا قولاق آسارکن، ساز - سؤزون تأثیری ایلیگینه یثریمیشدی.

همان وورغونلوق تأثیری کؤلگه سینده او؛ ۱۱ یاشیندا ایکن بیر مدت عاشیق علمسگرین قارداشی اوغلو عاشیق موسی یا «۱۳۰۶ - ۱۳۱۳ نجی ایللرده»

شاگردلیک اتمیشدیر. عاشیق حسینین بیر صنعتکارکیمی یثیشمه سینده عاشیق
علسگرین قارداشی محمدین، قارداشی اوغلو نجفین، اوغلو طالبیندا بویوک
رولو اولموشدور. سونرالار عاشیق بیر اوستاد کیمی ایرانا قایتمیش و گورکملی
صنعتکارکیمی آذربایجانین خصوصی ایله تبریز، اورمییه، مرنده، میانا، زنجان، اهر،
کلیبر و تهراندا یاشایان آذربایجانلی لارین توی مجلسلرین بزهیی اولموشدور.

عاشیق حسین اوز ماحال لاریندا بیر گوزه له وورولموش اما عشقینده اودا اصلی
- کرم، لیلی - مجنون و علسگر - صحنه بانوکیمی مرادا چاتا بیلمه میشدیر.

عاشیق حسین جاوان ۱۳۱۹ نجی ایلدهن اساس یارادیجیلیغا باشلامیش ایلك
شعرلرین «فرمان» سونرالار «جاوان» تخلصو ایله یازمیشدیر.

عاشیق حسین ۱۳۲۴ نجی ایلده دموکرات فرقه سی نین ایش اوسته گلن
چاغلاری اونون فعال عضوولریندهن اولموش و اوز کسگین شعرلر ایله طاغوت
رژیمینین علیهنده اولموشدور:

شاه من اونو تمادیم سنده اونو تما

صابونلو کندیری دار آغاجینی

منده کی اونو تسام تاریخ اونو تماز

سینه سی داغلانان آنا - باجینی

عاشیقین شعرلری او زمانین «آذربایجان»، «قیزیل عسگر»، «وطن اوغروندا»،
«یثنی شرق» کیمی درگی و غزئت لرینده چاپ اولموشدور.

دموکرات فرقه سی پیشه وری باشچیلیغی ایله ایش اوستونه گلندهن سونرا،
عاشیق حسین ده فرقه طرفیندهن عاشیقار بیرلیگین رهبری اولور.

اما بو باشچیلیق چوخ چکمه دهن ۱۳۲۵ نجی ایلین ۲۱ آذرینده شاه قوه لرین
طرفیندهن فرقه داغیلیب، فرقه باشچیلاری هره سی بیر طرفه قاچدیقدان سونرا،
حسین جاواندا تبریزده باش ساخلایا بیلمه دیگی او چون کندلرینه گئدیر. سوراغیندا
اولان دؤولت مأمورلاری عاشیقین تعقیبینه اولورلار. عاشیق نهایت قوزه ی
آذربایجانا گئدیر.

عاشیق، استالین دؤورونده، بیر چوخ چتتلیکلر چکسه ده، یازیب یاراتماقدان ال
چکمیر. او، ۱۳۲۷ - ۱۳۲۶ نجی ایللر آراسیندا م. ماقوماشو آدینا آذربایجان دؤولت
فیملار مونیاسیندا سولسیت وظیفه سینده ایشله میش و ۱۳۳۶ نجی ایلدهن

آذربایجان یازیچیلار اتقاقی نین عضو اولموشدور.

شاعریمیز عاشیق حسینین ایفاچی لیق و یارا دیجیلیغینی قیمت لندیرمک اوچون ۱۳۳۷ نجی ایله صحنه فعالیتتینین ۲۵ ایلیینی و ۱۳۴۶ نجی ایله آنادان اولماسنین ۵۰ و ۱۳۵۵ نجی ایله ایسه ۶۰ ایلیینی طنعطنعه ایله قئید ائدلمیشدیر.

عاشیق حسین آذربایجان عاشیقارنین بیر، ایکی، اوچو و دوردونجو قورولتاینین نمایندهسی اولموشدور. ۱۳۳۸ نجی ایله مسکو و آذربایجان ادبیاتی و اینجه صنعتی اون گونلویونده اشتراک ائتمیش و شرف نشانیه تلطف اولونموشدور.

۱۳۲۹ نجی ایله دن باشلییاریق بیر - بیرنین داینجا عاشیقین بیر نچه کتابی چاپ اولموشدور:

۱۳۲۹ ادا «عاشیقین آرزولاری»، یننه همین ایله «آزادلیق ماهنیلاری»، ۱۳۳۲ اده «شعرلر»، ۱۳۳۵ اده «صدفلی ساز»، ۱۳۳۸ اده «قوشمالار»، ۱۳۴۱ اده «شعرلر»، ۱۳۴۵ اده «دانش تल्ली سازیم»، ۱۳۵۸ اده «باهارکیمی» و ... کیمی چئشیدلی کتابلاری آد آپارماق اولار.

عاشیق حسین جاوان ادبی فعالیتتینده بیر نچه داستان و سفرینده مؤلفی اولموشدور:

«حسین جاوان و سروناز»، «باکی قیزلاری»، «کلبه جر خاطره لری»، «قارداغ سفری»، «ستارخان داستانی» کیمی اثرلرده یاراتمیشدیر.

عاشیقی سئویب ایستییه نلر اولموشسادا، حسدینی چکنلرده آز اولمامیشدیر. واختی ایله عاشیقی اینام و اعتقادی اوچون تنقید ائدیب «فیکیر دوشونجه سینی الدهن و ثریب» دییه نلره جواب اولاراق یازیر:

سئیم جاوان، فیکیریم جمع، ازیرمدی بیر خدا
شاهلار شاهی و ثریب درسیم یاتمیشیدیم یوخودا
عزیز آیه بویور و بدور حاق قراندا نون ندا
«جاوان حسین» مین بیر آدی ایله تعریف سال یادا
یوزاون دؤردو حاق بویوروب اوتوز جزء قرانه باخ

عاشیق حسین جاوان عۆمور بویو وطن حسرتیله و وطن داشلار ایله گۆروش
حسرتینده یاشامیش. **

ساریلیب بونونا بیر کۆریه سایاق
دویونجا حسنونه باخثیدیم تبریز
سن اولایدین بیر داغ، منده بیر بولاق
شیرها - شیر کۆکسوندهن آخثیدیم تبریز

و یا

چیخیب ساوالانا یوردوما باخسام
تبریزین کۆکسونه اولدوزلار تاخسام
ظفر نغمه سینین زیلدهن اوخوسام
من «جاوان حسینم»، ناکام اۆلمهره م

اما تأسفلر اولسونکی، عاشیق اۆز آرزو سینا چاتمادان ۱۳۶۵ نجی ایلده گنجه
شهرنین قاسم اسماعیل اوو رایونوندا ابدلیک حیاتا گۆز یوموشدور.
قارشیزدا اولان کتاب، عاشیق حسین جاوانین «دانش تئلی سازیم»،
«باهارکیمی»، «شعرلر» کتابیندان سئچدیمیز توپلومدو. یازنین سونوندا، یئرلی
گۆروره م عزیز دوستوم رضاهمراز جنابلاریندان، کتابا اۆن سۆز یازیب و کتابین ایلك
حاضرلانماسیندان سونونا قدهر چکدیگی زحمتلر اوچون تشکورومو بیلدیریب
و خصوصاً «کتاب فروشی دانش آموز» مسئولو محمود فضللی شکوهی جنابلاریندان
بو کتابدا هئج مادی فیکیرلری اولمادان، تکجه ادبیاتیمیز اوغروندا اۆز بورجلارینی
اۆده مک اوچون کتابین چاپ و نشر ایشلرینی قبول ائله دیکلری اوچون اۆز
متدارلیغیمی بیلدیریب و گله جک ادبی فعالیت لرینده باشاریلار دیله یرم.

پرویز همت جو

۷۶/۱۲/۲۴

* - فایدالاندیغیمیز قایناقلار ...

۱ - شفاهی خالق ادبیاتی (دکتر جواد هئیت)

۲ - شفاهی خالق ادبیاتی (پروفیسور پاشا افندیف)

۳ - آذربایجان عاشیقلاری و ائلل شاعرلری (اهلیمان آخوندوف)

** - سۆیله نی عاشیق حسین جاوانین شاگردی (جاوان نیمور)

«گرایلی لار»

«يولداشين اولا»

شن حياتدا عشوه - نازلى
درد بيلن سيرداشين اولا.
بولبول كيمي خوش آوازلى
بير خوش قلم قاشين اولا.

جامالينا آي ديه سن
كام آليب، اوخاي ديه سن
نه آه چكيب واي ديه سن
نه ده كي، گۆز ياشين اولا.

گئتميه آغيز لذتى
گۆرمويه سن مشقتى
چكهميه سن يار حسرتى
اۆز تورپاغين داشين اولا.

جاوانلىق اۆزونو اۆيه
باش ايميه خانا، به يه
كئف چكيب دؤوران سورمه يه
اييرمي بئش ياشين اولا.

«جاوان حسين» ده مختصر
سۆز قيلينجدير يامان كسر
قوجاليق ائيله مز اثر
اهلى - حال يولداشين اولا.

«بویلانا - بویلانا»

آزاد بیر قیز گیریپ باغا
گزیر بویلانا - بویلانا.
خومار گوزون سولا - ساغا
سۆزور بویلانا - بویلانا.

ایچیپ عشقین بولاغیندان
گزیر مجنون سوراغیندان
ترغنچهنی بوداغیندان
اوزور بویلانا - بویلانا.

کتابین آلیب الینه
سیغال وثریدیر تثلینه
آتیلیب عشقین گؤلونه
اوزور بویلانا - بویلانا.

یارانیپ گوزهل ساعاتدا
آزاد دؤوران، خوش حیاتدا
قاراگونو آیاغ آلتدا
ازیر بویلانا - بویلانا.

آچیپ غنچه دهانی
قومرو تکین زبانی
«جاوان حسین»ین جانی
اوزور بویلانا - بویلانا.

«دیل وای ائیلر»

محبت سارایی اوچسا
قلب آلیشار، دیل وای ائیلر.
کونول پروازلانیب اوچسا
گزه ر یارینی
وفادارینی
اؤزدیلدارینی
تاپانماسا دیل وای ائیلر.

عاشیق یارینی گورمه سه
سیاه ساچلارین هورمه سه
آچیلان گولون دهرمه سه
گول توكولر
اغیار گولر
بئل بوكولر
جیغا آغلار، تئل وای ائیلر.

اووچو ایتیرسه مارالی
کسیلر صبری - قراری
داغدان - داشدان خبر آلی
اورهیی یانار
یارینی آنار
دردلی قانار
چمن سیزلار، چؤل وای ائیلر.

محبّتین طامی بالسا
عاشیغین آغرینی آلسا
یار یارینا حسرت قالسا
سازدا آغلار
سۆزده آغلار
گۆزده آغلار
گۆزدهن آخان، سئل وای ائیلر.

هیجران یاشی درین گلسه
محبّتی ایکی بۆلسه
«جاوان حسین» ناکام اۆلسه
چایلار چاغلار
دوست سوراغلار
یاری آغلار
حئیف دئییب، ائل وای ائیلر.

«اولماز»

دوستا خایین چیخانلارین
ائلده اعتباری اولماز.
جیب کسیب، ائویخانلارین
دوستو، هاواداری اولماز.

ائلدهن کناردا دورانین
عقرب تک نیشتر وورانین
قارداشینا تور قورانین
آرخاسیندا یاری اولماز.

حسرتینی چکمه وارین
آرتار غمین، آه - زارین
یالتاق ایله تاماھکارین
ناموس، غیرت، عاری اولماز.

خالق ایچینده یاخشی تانین
وفاسی یوخدور دونیانین
زحمت چکمیهن انسانین
حلال امک، واری اولماز.

بهره سیز چای آشیب، داشسا
سسین عمانلارا قوشسا
قارا تیکان مین گول آچسا
آلما، هئیوا، ناری اولماز.

«جاوان حسین» داغلار سؤکور
سینه سیندهن گووهر تۆکور
چوخ میلچه کلر شیره چکیر
هئچ بیرسی آری اولماز.

«سنین»

تۆكولوبدور آغ بوخاغا
خورمايی تئلترین سنین.
یاراشیر قایماق دوداغا
شیریندیر، دیلترین سنین.

دوشمه سین ائلیری درده
غم قالماسین کؤنوللرده
گزیر دیلسیز پرده لرده
صنعتکار اللرین سنین.

«حسین» اوخور زیلده، بمده
قالماسین کؤنوللر غمده
ائل سؤزلری وار سینهمده
وار اولسون ائلترین سنین.

«آذربایجان گۆزه‌للی»

اؤز عهدینه وفالیدی
آذربایجان گۆزه‌للی
گۆزه‌للی زولالیدی
آذربایجان گۆزه‌للی
اولوبدور دیلر ازبری.

گونش کیمی گولر اوزلو
شوخی باخیشلی، شیرین سؤزلو
هلال قاشلی، قورال گۆزلو
آذربایجان گۆزه‌للی
اولوبدور دیلر ازبری.

اعتبارلی، محبت‌لی
دوز ایلقارلی، صداقتلی
باهار کیمی طراوتلی
آذربایجان گۆزه‌للی
اولوبدور دیلر ازبری.

دوشمنی دیر عداوتین
عاشیقیدیر سعادتین
بزه بیدیر بو حیاتین
آذربایجان گۆزه للری
اولوبدور دیلر ازبری.

عشقیمیزین قدر تیدی
طبیعتین نعمتیدی
یوردوموزون زینتیدی
آذربایجان گۆزه للری
اولوبدور دیلر ازبری.

«جاوان حسین» ده مردانا
فخر ائله سین آتا - آنا
شهرتی دوشوب جهاننا
آذربایجان گۆزه للری
اولوبدور دیلر ازبری.

«دوزولمویه»

عاشیغیام آلا گۆزون
سولا - ساغا سوزولمویه.
تر بوخاغین، گونش اوزون
اوستوندهن یاش سوزولمویه.

جانیم او گۆزه صداغا
اولا یادلارا قاداغا
باغبان اولام من او باغا
اوندان بیر گول اوزولمویه.

سئوه سن سئودا ازهلی
دوداغی میلی، مزهلی
«حسین» سئومز او گۆزهلی
اوزونده خال دوزولمویه.

« قوشمالار »

«دونيادا»

چيرپينما اوره ييم، دؤيونمه قليبم
كيچيلمه دوشمنه، ايلمه يادا.
اودلار اولكه سينين اوجاليب باشى
دئيلير شهرتى بوتون دونيادا.

آه چكمه، غم يئمه، چوخ باخما يولا
آغلاما، سيزلاما، ائيله مه نالا
چوخ چكمه ز يئته رسن يئنه وصالا
دردين آرتيب اولوب حددهن زيادا.

پارچالانما اوره ك، يارالانما سن
تزه بوتؤولندين، پارالانما سن
وفالى دوستوندان آرالانما سن
دولان آرخاسينجا، دولان پيادا.

چتيندير اولومدهن، يامان آيريليق
ائيلدى قديمى كامان آيريليق
سيخسادا «حسينى» زامان، آيريليق
دوستوندان ال چكمز، دؤنمز نبادا.

«آراسیندا»

معناسیز سۆزلری قبول ائتمه ره
جواهر گۆنده رسن لعل آراسیندا.
ناشی خیاط مین دون تیکسه گئیمه ره
گۆنده رسه تیرمه نی، شال آراسیندا.
مرد ایگیدلر الدهن وئرمز فرصتین
ائل ایچینده نشان وئرهر قدره تین
گۆتورمره م مختئین منتین
غرق اولسام دریادا نیل آراسیندا.
سار گۆرونمز شاهینلرین گۆزونه
مرد اینانماز نامردلرین سۆزونه
آلیشمارام چوغول، کذاب کۆزونه
من اوزوم بیر گۆزه ل گول آراسیندا.
بیرده غم گۆرمه سین او غملی سینه
گل سینلر دوستلاریم شن مجلسینه
بیر شاعرکی، عشقین سمندین مینه
دئیین او قالارمی چؤل آراسیندا؟
«جاوان حسین» کیمدهن کوسسون اینجی سین
تائیر دوستلارینین یاخشسین! - پیسین
سنچیر صراف کیمی سۆزون اینجی سین
چون کی او نهنگ دی ائل آراسیندا.

«دانشما»

حيله گرسن دوستا خايين بي ايلقار
ايكى ديللى اوزو قارا دانشما.
چوخ گوزلرى يولدا قويدون انتظار
شيرين زبان كؤنلو قارا دانشما.

يوز ديلين وار، دوخسان سؤزون، مين حيله ن
صحبتين وار، مين جوانين مين ايله ن
مين درده دوش يثربه يثردهن، سن ايله ن
جسمين اولسون هزار پارا دانشما.

دردين آرتسين اولسون حدده ن زيادا
گوره نلر الينده ن گئت سين لر دادا
چوخونون زحمتين وئر ميسن بادا
دوز چيخمادين سون ايلقارا دانشما.

اینانمیرام بی وفاسان باغری داش
حیله دیر گوزوندهن تۆکولن قان - یاش
رقیبی ائیله دین اوژونه سیر داش
بئل باغلا دین سن اغیارا دانیشما.

عهدیم بودور جاوان جانین خار اولسون
گۆزلرین کور، قوینون دولو مار اولسون
زبانین لال، قولاغلارین کار اولسون
سن حسرت قال بیر دیلدارا دانیشما.

آسیلسین شاهمارلار آی قاباغیندان
یاپیشسین عقرب لر گول یاناغیندان
اولاسان عنابی دیل دوداغیندان
سن حسرت قال بیر گفتارا دانیشما.

قلبین شاد اولماسین اوزون گولمه سین
حکیم لر، جراحلار، درمان بیلمه سین
لقمان نفرت ائتسین یاخین گلمه سین
تاپیلماسین سنه چارا دانیشما.

دوز سۆزون حیله دیر کلکدیر ایشین
هئچ اوزون گولمه سین آغریسین باشین
اون مو، بشمی سنین ارین اویناشین
بسدیر اوتان اوزو قارا دانیشما.

يامان يارا هئي دوزولسون اوزونه
باخمادين كيمسه نين دوغرو سؤزونه
سانجىلسين تىكانلار خايين گؤزونه
خايين باخدين چون دوستلارا دانيشما.
لال اولسون حيله گر دانيشان ديلين
شيل اولسون اللرين بوكولسون بثلين
قازىلسين مزارين بيغىلسين اثلين
آپارسينلار تئز مزارا دانيشما.
گل ائشيت نصيحت قايت بويولدان
تؤكولر قاش كيپريك اولارسان تئلدهن
قووارلار شهردهن چيخارسان ائلدهن
ايشين دؤنر آهي - زارا دانيشما.
دوشرسن بير درده بوتون ائل بيلر
جوانلىق ين گئدهر بثلين بوكولر
دوست بيلر قدريني دوشمنلر گولر
آليشارسان بيرده نارا دانيشما.
حاق سؤز آجى اولار بو حقيقتدير
منيده ياشادان صاف محبتدير
«حسين» ين سؤزلرى بير نصيحتدير
ياخشى ساخلا گلر كارا دانيشما.

«اۆز آهنگی وار»

سۆزدهن باش تاپمایان، نغمه اوخویان
هر سۆزون اۆزونون اۆز آهنگی وار.
ایلمه چالانمایان، خالی توخویان
خالی نین سولمویان مین بیر رنگی وار.

سۆز وارکی، دییه نده دوداق بوزولور
سۆز وارکی، اوره کدهن گلیر سوزولور
سۆز وارکی، اوردو تک صفه دوزولور
سۆزون اۆزونونده، اۆز سرهنگی وار.

سۆز وارکی، گوهردهن لعلدهن قیمتلی
سۆز وارکی، حیاسیز سۆز وار، عصمتلی
سۆز وارکی، معنالی، گوجلور، قوتلی
سۆز وارکی، دوشمنله آچیق جنگی وار.

ائله سۇزوار، تامسيناندا آغى تك
ائله سۇزوار، عريان قيلينج ياغى تك
ائله سۇزوار، بۇيوك آغرى داغى تك
سۇزون اۇزونونده، آغير - سنگى وار.

ائله سۇزوار، باهار كيمى، ياي كيمى
ائله سۇزوار، گونش كيمى، آي كيمى
ائله سۇزوار، كامان كيمى، ياي كيمى
ائله سۇزوار، زهرلى خدهنگى وار.

ائله سۇزوار، زهرماردان آجيدير
ائله سۇزوار، صحبتلرين تاجيدير
سۇزوار، كور اوغلونون اوز قيلينجيدير
سۇزواركى، خالقينا ظفر زنگى وار.

شاعر سۇز آختارير كتاب باغلايير
دونيا تاريخيني هتى وراقلايير
«جاوان حسين» سئچيب سۇزون ساخلايير
چونكو اوره يينده، سۇز محنگى وار.

«وار»

آیدینلیغدان قاچان، کؤلگه ده ایتن

قارانلیق کول لاردا یاتانلاردا وار.

مقصدسیز یاشاییب، ایری یول توتان

عمانا داش - توپاق آتانلاردا وار.

دوز گتیمییه ن حقیقتین یولو ایله

ایشله مییه ن اؤز یوردوندا ائلی ایله

وجدانی، ناموسونو الی ایله

اؤزو تک نادانا ساتانلاردا وار.

بیلیمیر عصمتینی، بیلیمیر عارینی

سالیر آیاق آلتدا اؤز وقارینی

وئریب اؤزگه لره اختیارینی

اؤزگه اته یینده ن توتانلاردا وار.

لال خوروز تک وعده سینده بانلامیر

پیس ایشینده اؤز - اؤزونو دانلامیر

ایندییه تک آنلاماییب آنلامیر

بوش دانیشیب آرا قاتانلاردا وار.

عطرلی گوللری اوزمه ک ایستییه ن

اوزوب یاخاسینا دوزمه ک ایستییه ن

غواص لیق بیلیمییه ن، اوزمه ک ایستییه ن

«حسین» عمانلارا باتانلاردا وار.

«سۆز وار»

طعنەلى سۆز - قانان بىلىر نئجه دىر...
پردەلى سۆز سىررى پنهان گئجه دىر
سۆز وار مین معنالى، سۆز وار بشجادىر
سۆز وار آياغلارا سالىر آدمى.

گۆرنه دئيب بيزه آغیل آتالار:
«شیت دانیشما سۆزونه دوز قاتالار»
«آجى اولما، چئینییه نلر آتالار»
قبول ائت سۆزومو هر بیر میصرامى.

اصیل محک اولور گۆز گیله سینده
گوهرده یتیشیر اۆز گیله سینده
گۆر نه لر قویوبلار سۆز گیله سینده
فردوسی، فضولی، بؤیوک نظامی.

سیررینی بیلمز سن اگر حیاتین
حیات یورار سنی، اولسان افلاطون
مین صراف ییغیلسا آلا نماز ساتین
صابری، ذاکری، عمر خیامی ...

سۆزوم نه دیوانی، نه ده تجنیسدی
نه دوداق دیمزدی، نه ده تخمیسدی
میصر اعلاریم نه بورونجدو، نه میسدی
جواهردهن، دوردن او جادیر نامی.

«جاوان حسین» صنعتینده وارلی اول
باهار طراوتلی، شیرین بارلی اول
خالقینا، یوردونا، اعتبارلی اول
خالقینی سئوه نین سؤنمور ایله نامی.

«نه چیخار»

هر کیم اولور سان اول، آخیر انسان اول
قلب یخماقدان، قباحتهن نه چیخار.
قومرو تک لهجه لی، شیرین زبان اول
طعنه سؤزدهن، کدوره تدهن نه چیخار.

آلدانما فتنه یه، قول اولما یادا
قولون دردی اولور حددهن زیادا
یامانلیق، یاخشلیق قالار دونیادا
ظلم ائتمکدهن، خیانتدهن نه چیخار.

«جاوان حسین» اوددان آلودان کئچیب
آراییب، آختاریب دوغرو یول سئچیب
حقیقت اوغروندا جانیندان کئچیب
سن دئیر سن حقیقتدهن نه چیخار؟

«ئىجھەسن دئير»

دەيقەمە دۆزمەيب، گۆز ياشى تۆكن
ايندى دوداق اوجو ئىجھەسن دئير.
گوندە يوز يول ساچلار يما ال چكن
اوتانمير اوزومە قوجاسان دئير.

كۆنول سۆينجىمسن، گۆزومسن ديبەن
شیرين آرزيم، گولن اوزومسن ديبەن
حياتيم، صحبتيم، سۆزومسن ديبەن
ايندى ايدە اوغورسوز گئجھەسن دئير.

لەنت بى وفايا، بى ايلقارلارا
ساتير عصمتينى شەرته، وارا
سۆزدەن لەل يارالدان بير صنعتكارا
كاروانى يورولموش قوجاسان دئير.
عۆمرونده قيشى وار، خوش باھارى وار
بەرەلى ياي كيمي شیرين بارى وار
قوجاليق فصلى نين افتخارى وار
زاي ائتمە عۆمرونو بئجھەسن دئير.

كيم چاتيب وصالە، جورى - جفاسيز
محبت اولارمى ذوقو صفاسيز
عهدى يالان، قلبى قارا، وفاسيز
«حسين» صنعتكارسان، اوجاسان دئير.

«گۆزه لدیر»

روحوم سئیر ائیله ییر آذربایجانلی
گزمک اوچون هر دیاری گۆزه لدیر.
صفالی دوزلری، اوجا داغلاری
گۆی چمن لی یایاقلاری گۆزه لدیر.

آلاچیغلار چمن زاردا قورولوب
یاما جلارا مین بیر بزه ک وورولوب
وطنیمین چشمه لری دورولوب
دورنا گۆزلو بولاقلاری گۆزه لدیر.

گتیریر باغچالار شیرین بارینی
یشتیریر ائلره اؤز نوبارینی
«حسین» آریلایر قیشدا قارینی
یازدا گزه اویلاقلاری گۆزه لدیر.

«شیریندیر»

سیرری بیلین مییه ن ظلمت گنجه نین
رویاسی دا، سحریده شیریندیر.
یار یولوندا شیرین جانندان کئچه نین
سئوینجیده، قهریده شیریندیر.

شکرده ن آلینب محبت طامی
بالدان سوزولوبدور وصالین جامی
کسیب یولوم تۆکسه قانیم حرامی
آل قانیمین جوؤهریده شیریندیر.

«جاوان حسین» پوزماز عهدین - پیمانین
ایتیرمز شهرتین، ایتیرمز شانین
آجی نین، شیرین دادیدیر طامین
دوستون منه زهریده شیریندیر.

«سۆز قيمتلى دير»

ياقوتدان، آلماسدان، دوردهن، گۆهردهن
آنلايان يانيندا سۆز قيمتلى دير.
مخئشين تيرمه سيندهن، شاليندان
مردلرين گئيدىگى بئز قيمتلى دير.

يالانچيلار دئديگيندهن اوتانسا
حقيقى سۆزلرين معناسين قانسا
عشق اودونا عاشق سراسر يانسا
محبت اهلينه كۆز قيمتلى دير.

«جاوان حسين» سئوهر آتى، تفنگى
دؤيوش ميدانيندا ائيله ير جنگى
محك زرى تانير، گؤزسه محنگى
صراف لار يانيندا گؤز قيمتلى دير.

«آرا اوزاقدیر»

من، عطیرلی گولو، تر بنؤوشه نی
ایستهرم اوزمه یی آرا اوزاقدیر.
کؤنلومدهن دوزدویوم گول دسته سینی
دۀ، کیمدهن گؤنده ریم یارا، اوزاقدیر.

منده مجنون کیمی گزیره م دوزو
قاتارام گئجه یه چؤلده گوندوزو
نائصاف عمیمدیر آیران بیزی
حسرت قویوب بیر دیلدارا، اوزاقدیر.

«جاوان حسین» نئجه باختی قاراسان
عشق اوجوندان چکیلیرسن دارا سن
گئتمه ینی بیر خیر وئر یارا سن
یولون دوشوب بیر سفره، اوزاقدیر.

«قوشلار اويانير»^(۱)

قولاقىما بير سس گلير جنوبدان
ظولموده ن اودتوتوب انسانلار يانير.
آنا فرياديندان، كۆرپه سسينده ن
يواسيندا ياتان قوشلار اويانير.

زاواللى بير قيزا اود ووروب ياغى
گۆرنه شعله چكير ظولمون اوجاغى
جلادين الينده قانلى پيچاغى
نه حيا ائيله ير، نه ده اوتانير.

قان اولوب كۆرپه نين شادلىق حناسى
نه آتا جان دئير، نه ده آناسى
اود ايچينده يانير ائللر سوناسى
اۆزو - اۆز جانيندان بئزيب اوسانير.

۱- «ايران» يى «مشگين» شهرين مزره خلف كندبنده حاتم خان اوغلو على خانين واسطه سيله
كامران عزيزين ۸ ياشيندا يانديريلان قيزى سئاربه اتحاف اولونور.

اوره ک آرامسیز دیر جان قفسینده
سس له ییر آتاسین سون نفسینده
من دو یورام اونون سوزناک سسینده
او نه لر، ایسته ییر، او نه لر آنیر.

یاراسیندان لاختا - لاختا قان آخیر
نه دوداق ترپنیر، نه کیپر یک چاخیر
انتظار گؤزلری، یول لارا باخیر
سؤنوب آرزولاری، گؤزلر قاپانیر.

او حزین سس لری ائشیتدیقجه من
بولود کیمین یاش سوزولور دیده مدنه
ای گناهسیز کۆرپه، ای دوغما وطن
بو ظولمو یازاندا قلم دایانیر.

سیلینمز اوره کدهن بو ناحاق قانلار
نه حاتم خان قالار، نه علی خانلار
«جاوان حسین»، بو زواللی انسانلار
آزادلیق عشقیله قانا، بویانیر.

«كھليكلر»

كيمدير يوانيزدان اوچوران سيزي
قاچيب قونوبسونوز داشا، كھليكلر.
ياشيل ياما جلارين گليني، قيزي
اوخويورسوز قوشا - قوشا كھليكلر.

سيزده بو داغلارين بير نعمة كاري
ديلسيز قايلارين فخري، وقاري
اوجا قايلاري، گوي اور مانلاري
گتيرير سيز دايم جوشا كھليكلر.

خوش سسنيز منه چوخ سوز آنديرير
دوشونجه م، كاماليم مني قانديرير
آرزولاريم اوره يمي يانديرير
سينه م دوز مور بو آتسه، كھليكلر.

سيز روحلاري آچان، من - كؤنوللري
سيز قوشلاري سئوهن، من - گؤزه للري
سيز اولو داغلاري، من ده - ائللري
آزاد گزه ك باشدان - باشا، كھليكلر.

«حسين» دئيير: قانلي سولار دورولسون
يئر اوزونده حاق عدالت قورولسون
شاعر كؤنلوم بو نور اغا وورولسون
قاري دوشمن دؤنسون داشا، كھليكلر.

«بختوهر»

چکیلیب قدره تدهن، قاشلارین گۆزهل
کیمین اولاجاقسان یاری، بختوهر؟
تۆکوب سن گرده نه ایپک ساچلاری
کیم هۆروبدوور او ساچلاری بختوهر؟

تزه جه غنچه ده ن چیخیب یاناغین
شوخی سالیب گرده نه بولور بوخاغین
نه شیریندی دیلین، قایماق دوداغین
شان چکییدی یقین آری، بختوهر.

سنین مرمر سینهن کاغیذدان آغدی
باخشین قلبیمده دویوندو، داغدی
قوینون بیر باهاردی، میوه لی باغدی
بشجریب سن شیرین باری، بختوهر.

آیدیرمی جامالین، گوندورمو اوزون؟
سن سنمی ایشیغی گئجه - گوندوزون؟
اویناتما قاشلارین، سوزدورمه گوزون
طعنه وورما بیزه باری بختوهر.

طبیعتدهن نه گوزهل پای آلیسان
اودور ائل ایچینده سن اوجالیسان
گون کیمی دونیا یا ایشیق سالیسان
نورون توتوب هر دیباری، بختوهر.

گوزهلدیر دونیادا دوز ایلقار، وفا
یار یارین یولوندا چوخ چکر جفا
یئتیشیب وصاله، سوره لر صفا
محکم اولسا دوز ایلقاری، بختوهر.

یاناغیندان آخان گولابدی، تردی
بوخاغین گول کیمی نه تزه - تردی
سنی سئوهن کسین اولارمی دردی
«حسین» سئویر سن تک یاری، بختوهر.

«یاوانجی اولور»

امه یی، زحمتی سئومییه ن انسان
همیشه یادلارا یاوانجی اولور.
لقماندا دردینه تاپانمیر درمان
همدمسیز اوتاقدان زارینجی اولور.
هر انسان قلبینده مین آرزو یاتیر
زحمت سایه سینده مورادا چاتیر
کیملرکی ترینی تورپاغا قاتیر
امه یین بهره سی، سئوینجی اولور.
وطنین سئومییه ن واخت سیز قوجالار
کؤنول روبابینده «وای» نفس چالار
خالقین سئوه ن، خالق الی ایله اوجالار
قولوندا قدره تلی ائل گوجو اولور.
گؤزگودور انسانا صنعت دونیاسی
او آینا گؤستریر لکنی، پاسی
سؤکولمور، داغیلیمیر هنر قالاسی
هر تمیز اوره کده بیر بورجو اولور.
«جاوان حسین» سؤزو اوره کده بیشیر
چیسی سؤز یاشاماییر، قیمتده ن دوشور
سنین ده بئینینده گؤوهر یئتیشیر
دوداغیندان دوشن سؤز اینجی اولور.

«تبریز»

ساریلیب بوینونا بیر کورپه سایاق
دویونجا حسنونه باخئیدیم تبریز.
سن اولایدین بیر داغ، منده بیر بولاق
شیرها - شیر کؤکسوندهن آخئیدیم تبریز.
کسئدیم ظالمین عؤمور باغینی
کؤکسونه چکئیدیم هیجران داغینی
یامان گؤزله سنه باخان یاغینی
یانریریب اودلارا یاخئیدیم، تبریز.
غصه نین، کده رین کسب هایینی
قوتارایدیم خالقین آهی - وایینی
ظولم او جاغی اولان قان سارایینی
بوتون یئر اوزوندهن بیخئیدیم، تبریز.
سنده تول لایایدین هیجران یوکونو
خالق بایرام ائدئیدی او عزیز گونو
خایین اوره کلره پولاد سونگونو
انتقام عشقیله چاخئیدیم، تبریز.
«جاوان حسین» گئجه - گوندوز انتظار
یارالی قلبینده مین بیر آرزو وار
قوینوندا قورئیدیم خزانسیز باهار
منده اؤز بورجومدان چمخئیدیم، تبریز.

« گولر میش »

طالعی خوش انسان گلسه دونیا یا
اونون گتیر دییی دؤوران گولر میش.
لقمان گلسه بیر خسته نین یانینا
خسته ساغالا ر میش، لقمان گولر میش.
هر کیمین دونیادا طالعی گلسه
سینه سینده ن لعل گوهر سوزولسه
آزاد گونلری نین قدرینی بیلسه
دؤوران سئوینر میش، زامان گولر میش.
سن هتچ واخت دونیادا گولمه بیر کسه
نامردلر ایسته یر باسدیغین کسه
زمانه بد گلیب مردلر بودره سه
نامردلر ال چالیب یامان گولر میش.
غافیل اولما، کؤنول، خوش گونلر آرا
عشقینی وئرگینن دوغما دییارا
بیر اوخ دوزگون گئدیپ ده یسه شیکارا
صیّاد سئوینر میش کامان گولر میش.
« حسین »، سن داغلارین زیر وه سینده ن آش
دؤیوش میدانینا هنرله یاناش
کمک ائیله مه سه قارداشا - قارداش
کناردان ال چالیب دوشمان گولر میش.

«دانش، تئلی سازی،...»

ندیر دردین سؤیله نییه سوسموسان؟
دانش، تئلی سازی، دانش، سن دانش.
کیمدهن اینجیمیهن، کیمدهن کوسموسن؟
دانش، تئلی سازی، دانش، سن دانش.

سن کی دیل بیلیرسن، سؤز آنلایرسان
شیرین آرزولاری تنز آنلایرسان
عاریف سن، اشاره گؤز آنلایرسان
دانش، تئلی سازی، دانش، سن دانش.

بلکه آیریلیبسان اؤز سیرداشیندان
دوغما وطنیندهن، قان قارداشیندان
اودورمو داغیلیب هوشون باشیندان؟
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.
سنده می وطنی غملی گؤرورسن؟
دیلی باغلی، چوخ سیتملی گؤرورسن
منتظر گؤزلری نملی گؤرورسن
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.
سؤیله، گؤرورسنمی ناحاق قانلاری؟
ظولمودهن اود توتان خانمانلاری
گناهسیز آسیلان قهرمانلاری...
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.
ندیر ایسته دییین، آرزون، دیله یین؟
قوش کیمی چیرپنیر ووران اوره یین
گونشدهن پارلاقدر خوش گله جه یین
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.
جوشا گل غصه نی پرده لردهن آت!
سسینی اثشیتسین بوتون کاینات
سن ده مورادینا، اؤز آرزونا چات
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.

نقدەر حیات وار سن ده زینده سن
صنعت عاشیغینین سینه سینده سن
اوجالت سسین پرده - پرده گونده سن
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.
وفاسیز دوست کیمی اونوتما منی
کؤنلومون سیردشی، یاخین همده می
دولان قاریش - قاریش دوغما وطنی
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.
اوتوزبئش ایل سینهم اوسته چاغلادین
اوره ییمی تئلرینه باغلادین
خالقیمین دردینه سن ده آغلادین
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.
اون دؤرد پرده ن، دوققوز گوموش تئلین وار
کؤنوللره، اوره کلره یولون وار
میلیون نغمه ن، یئتمیش ایکی دلیلین وار
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.
منیم آدیم عاشیق «حسین جاواندی»
سنین کیمی او دا شیرین زیباندی
سؤزلریم خالقیمایا بیر ارمغاندی
دانش، تئلی سازیم، دانش، سن دانش.

«قارا داغ»

دونیا قرار توتوب ساکین اولاندان
چوخ بلالر چکیب باشین، قاراداغ.
آلینداکی هر ایز بیر قرینه دیر
بیلنمیر تاریخین، یاشین قاراداغ.

اوره کدهن چکدیگین فریاددی، آهدی
دیله بین، ایسته بین خالقا آگاهدی
هر قایان دؤیوشده بیر قرار گاهدی
سؤیله یر تورپاغین، داشین قاراداغ.

ظالمیلر دیلینی سنین باغلایب
سینه نی یوز یردهن یاریب، داغلایب
قلبین دیله گلیب، گؤزون آغلایب
آخیب گول اوزونه یاشین، قاراداغ.

تبريز بير آنادير سنده اوغلو سان
اثل بيلير اوره كدهن اونا باغليسان
ستارخان كوچه لي سينه داغليسان
اودوركي آغاريب باشين، قاراداغ.

سينين له اوجالار اثللرين سسي
دايانيب آرخادا اودلار اولكه سسي
سارابين، اورمونون، گلير نعره سسي
كوردستان تك وار قارداشين، قاراداغ.

اثلين بير زامان اوجالار سسي
اوخونار يوردومدا ظفر نغمه سسي
اوپه نده گونشين ايستي نفسي
قيزينار گديبين، قاشين قاراداغ.

گولر هر بير داشين، هر بير اويلاغين
سردارلار يئتيره ر آنا تورپاغين
«جاوان حسين» الدهه توتار ياراغين
قورخماز دونيا اولسا قوشون، قاراداغ.

«دال - بادال»

جانانیم آه چکیر، گۆزو یاش تۆکور
 گۆنده ریر دالیمجاناله دال بادال.
 کیر پیکلرین چاخیر، قیقاجی باخیر
 ایسه بیر جانیمی آلا دال بادال.

جانانین جان آماق واردیر شستینده
 آلا گۆزلر دوروب جانیم قصدینده،
 اجل پیاله سین توتوب دستینده
 تکلیف ائدیر بیر پیاله دال بادال.

به یندیم جانانین خط ایله خالین
 خدام جمع یارادیب حسنو کامالین
 گۆره نده گۆزلریم یارین جامالین
 سالیر منی مین خیاله دال بادال.

یارین ناله سینده ن گولمه دی اوزوم
 آه چکدی اوره یم، یاش تۆکدو گۆزوم
 عشقین فراغینا من نجه دۆزوم
 یئتیشمه دیم بیر وصاله دال بادال.

بیلیمیر هم دوشمندیر، بیلیمیر هم دوستدور
 قصد ائدیر «حسینه» بو نه قصاصدیر
 بیر کیر پیگی اوخدو، بیری آلماسدیر
 گۆزله بیر سینمه چالا دال بادال.

«خبر آل»

سئوگيليم، من سنى گولدهن سوروشدوم
سنده منى گولراوزدهن خبر آل.
من سنى بير طوطى ديلدهن سوروشدوم
سن منى نغمه دهن، سؤزدهن خبر آل.

ناليسى قلبلرى يانديرىب ياخان
بولود كيمي گؤزلريندهن ياش آخان
انتظار ايچينده يول لارا باخان
اودلو آهدان، نملى گؤزدهن خبر آل.

عاشيق اولان آلاوداندا دون گيير
آير يلىق چككنده اعتبار ديير
«حسينى» اوره بين ايسته سه اكر
كرم كيمي قلبى كؤزدهن خبر آل.

«گۆزهل»

منیم قلبیم جیغارادان نازیکدیر
موروت ائت، سینهمی داغلاما، گۆزهل.
حسرتیندهن کؤنلوم ازیک - ازیکدیر
دؤز سپیب یارامی باغلاما، گۆزهل.

ازلدهن وورغونام لاله اوزلره
سوزگون باخیشلارا، شهلا گۆزلره
قوی سنین باش آغرین گل سین بیزلره
آه چکیب، یاش تۆکوب آغلاما گۆزهل.

سن «جاوان حسین» ده منده جان دئییم
اولموشام حسنونه من حیران دئییم
سنین گۆزلرینه بیر قوربان دئییم
کس سینهم اوستونده، ساخلاما گۆزهل.

« یاری گول »

یارین سینه سینده بیر دسته چیچک
یاری نرگیز، یاری غنچه، یاری گول.
چیچک ده نده، نرگیز ده نده یار گویچک
خوش حالینا کیمین واردی یاری گول.

قیزیل گول جانانین آل یاناغیدیر
نازیک یار پاغلاری بال دوداغیدیر
آغ گول گوزه للرین تر بوخاغیدیر
گولر اوزلر هنج اولماسین ساری گول.

گولدو یاراشیغی باغچا - باغلارین
خالدی یاراشیغی آغ بوخاقلارین
یاردی یاراشیغی گئن اوتاغلارین
« جاوان حسین » چکیر انتظاری گول.

«دئییل»

معناسیز سؤزونه چوخ بزه ک وورما
بو دانیشتیق صنعتکارا خوش دئییل.
اؤزونو چکره ک، قورورلا دورما
دئمه کی، یوخسول لار وطن داش دئییل.
باشینی دیک توتوب، دؤنده رمه داغا
منملیک انسانی سالار آیاغا
عادتدیر، مارالا گولر قورباغا
مارال قورباغا تک یکه باش دئییل.
خالقی نین حالینا یانان صنعتکار
اٹلرین قلبینده بیلیر - یثری وار
مین طوفان قوپسادا، ترپنمز چنار
کؤک آتیب هر یانا، دییی بوش دئییل.
دوشونن بئینیم وار، گؤره ن گؤزوم وار
صنعت دویناسیندا ایتمز ایزیم وار
یامان گونده بیلکی، دؤنمز اوزوم وار
منیم کؤنلوم ایلک باهاردیر، قیش دئییل.
«جاوان حسین» اوره کلرده ن حالیدیر
سعادت عشقیله قلبی دولودور
گئتدیگی یول حقیقتین یولودور
بو یولو ایله گئده ن الی بوش دئییل.

«بيلمه ميشم»

اغيارلاري، آلچقلاري، يادلاري
هتچ وعده اوزومه يار بيلمه ميشم.
سلطانلارا اولما ميشام صاداغ
آغلاماق، سيزلاماق، زار بيلمه ميشم.
دوشموشم طوفانا، قارا، بورانا
اييلمه ييب باشيم قاري دوشمانا
دئميشم سوزومو مرد - مردانا
نه قورخو، نه اولوم، دار بيلمه ميشم.
سینه مدهن توكموشم زبر تاج، اينجی
اولما ميشام نامردلره يايوانجی
وطن عشقى اولوب كؤنلوم سئوينجی
بوندان بويوك آرزى - وار بيلمه ميشم.
اثل دردینی اوره يمهده چك ميشم
آلنيمدان تر، گوزومدهن نور توكموشم
خزان گورمز بارلى باغلار اك ميشم
زحمتی اوزومه عار بيلمه ميشم.
«حسينم» شهر تلى، بوساطلى، آدلى
قلبيم حرارتلى، اوره ييم اودلو
انتقامدان شيرين، وصالدان دادلى
حيات باغلاريندا بار بيلمه ميشم.

«قوربانى اولوم»

ماهر اووچو کیمی منی ایزلییه ن
قومرال گۆزلری نین قوربانى اولوم.
ساختا باخشیلاردان منی گۆزلویه ن
عشوه - نازلارینین قوربانى اولوم.

وارمی سنین کیمی سولمویان چیچک؟
ابریشم جیغالی، قاناووز بیر چک؟
دوغرا منی تیکه - تیکه شیشه چک
بیشیر کۆزلرینین قوبانى اولوم.

«عاشیق حسین» دویماز صاف محبتده ن
گل قورتار عاشقی غمده ن، محنتده ن
بئچه نین بالیندان، ناباتدان، قتده ن
شیرین سۆزلرینین قوربانى اولوم.

«ناكام اولمه ره م»

دؤيوشلرده برکيميشم، بيشميشم
قورخو ندير، اولوم ندير، بيلمه ره م.
آنامين سودونه من آند ايچميشم
وطن آدين اوره يمدن سيلمه ره م.

آزادليق اوغروندا قانيم تۆكولسه
مزاريمين اوستن يول لار چكيلسه
ساچلاريم آغارسا، بئليم بوكولسه
دوشمنه باش اييب سجده قيلمارام.

شيرين آرزولاريم يثرين آلماسا
وطنيم ذلتدن آزاد اولماسا
خالقيم سئوينمه سه، ائليم گولمه سه
اوره كدهن شاد اولوب منده گولمه ره م.

شفق اولوب اوره كلره تۆكوللم
چنار اولوب يول لار اوسته اكيللم
بوداغ اولوب يارپاغلارا بوكوللم
شهرت جبّه سينه من بوكولمه ره م.

چيخيپ ساوالانا يوردوما باخسام
تبريزين كۆكسونه اولودوزلار تاخسام
ظفر نغمه سيني زيلدهن اوخوسام
من «جاوان حسينم» ناکام اولمه ره م.

«ستارخان»

آذر اوّلکه سینین قهرمان اوغلو
آزادلیق یولونون قوربانی اولدون.
آند ایچدین وطنه، ایگید ستارخان
یوردومون ایلقاری، ایمانی اولدون.

یاغی دوشمنلرله ائیلدین جنگی
آت سالدین میدانا، چکدین اوزه‌نگی
چوخونون قورخودان سارالدی رنگی
اونلارین قتلینین فرمانی اولدون.

سن ایدین سرکرده آذربایجانا
ووروش میدانیندا دوردون مردانا
قودوز جلادلاری بویادین قانا
اؤز آنا یوردونون «سلطانی» اولدون.

سن یاراتماق اوچون گؤزه‌ل چاغلاری
گونش توتسون، - دئدین اوجا داغلاری
قیزیل گوللر آچدی تبریز باغلاری
او آزاد باغلارین باغبانی اولدون.

شعله‌سی سن اولدون باغلی گؤز لرین
قووتی سن اولدون محکم دیز لرین
گونشی سن اولدون گولر اوز لرین
تمیز اوره کلرین وجدانی اولدون.

«سۆز قوشان زامان»

شاعير سۆزلرينى بوياسيز بزەر
كۆزە ريب سينهسى قيزيشان زامان.
درىايا باش وورار، عمانى گزەر
اينجىلر آختارار سۆز قوشان زامان.

قايلار سينديريب، داغلارى چاپار
گزدىگى كلمهنى آختاريب تاپار
سۆزدەن لعل يارالدار سارايلار ياپار
صنعت يول لاريندا ووروشان زامان.

سن محكم چال اۆز خالچانين ايلمه سين
يوزمين ايل گئتسده او سۆكولمه سين
«جاوان حسين» آدين پيس چكىلمه سين
عاريف مجلسينده سۆز دوشن زامان.

«اولماسین»

عاشیق، کالامینی فیکیرلش دانیش
دئدیین سۆزلرده یالان اولماسین.
حق سۆزلرین یاقوت کیمی پارلا سین
بورونج کسمه، ساتان - آلان اولماسین...

سیننده کی سۆزلر آخسین، سوزولسون
اینجی کیمی مصراعلارا دوزولسون
yalan yazma yin - alden ozulson
atıl ayçinnde yada salan olmasın.

عاشیق گۆهر پایلا اوزون آغ اولسون
اوزون اولسن، اولمز سۆزون ساغ اولسون
«جاوان حسین» سن بیر باغ سال، باغ اولسون
بو دونیا دودروقجا تالان اولماسین.

«اوستوندهن»

بیلیر سن، سئوگیلیم، قلبیم یارادی
سنده وورما بیرده یارا اوستوندهن.
اونودولماز یاخشی همدم، یار آدی
گئچسه ده نئچه ایل آرا اوستوندهن.

جیغا تئلر هئج پریشان اولماسین
آلاگوزلر پیاله تک دولماسین
گولگز یاناقلارین رنگی سولماسین
آل گئینیب سالسین خارا اوستوندهن.

«جاوان حسین» بالدان طامی شیریندیر
جوشغون طبعی، اؤز الهامی شیریندیر
شکردهن، ناباتدان کامی شیریندیر
توخونسا اللریم نارا اوستوندهن.

« گوله - گوله سن »

حسرتین چکیردیک، آلا گۆز جانان
گله سن بیزلره سن گوله - گوله.
سن گلن یول لارا جان اولسون قوربان
کئچیرم جانیمدان من گوله - گوله.

آختاردیم (من) تاپیم سن تک همدمی
سیلینسین قلبیمین محنتی - غمی
اگیلن بئلیمین دوزه لسین خمی
اوجالدیم قددیمی شن گوله - گوله.

ملّتین آرزوی سی گلدی یئتیشدی
شمالدان گون چیخدی جنوبا دوشدو
ظولمون بنالاری کؤکوندهن اوچدو
تاپدی «عاشیق حسین» شأن گوله - گوله.

«بيله سن»

آرتيب محبتيم آلاگوز جانان
اثل بيلدي درديمي سنده بيله سن.
مجنونام عشقينده يقين بيل، اينان
انصاف ائيله سالما چؤلدهن - چؤلده سن.
من عاشيغام، بو سؤزومون ساغيدير
سينهن مرمر، قوينون جنت باغيدير
دوداغين تر - تزه گول يارپاغيدير
بنزه بير سن نرگيزه سن، گوله سن.
من سني اوخشاتديم گوله، لاله يه
كؤنلومو مست ائدهن آل پياله يه
قييمارام دوشه سن آها، ناله يه
شاد اولاسان گوروم ايلدهن - ايله سن.
حسرتين چكمه كدهن دوشموشم خسته
درين يارالاريم وار سينهم اوسته
نه اولار ملحم قوي، قوينوندا بسله
طبيبيم سن، ياخشي درمان ائيله سن.
خاطرين عزيزدير منيم يانيمدا
«جاوانم» اودوم وار هله جانيمدا
ساخلام اسميني اوز دهانيمدا
قويمارام دوشه سن ديلدهن - ديله سن.

«بیتمه سین»

کامیل صرّاف، یاخشی تانی گووهری
زحمتین هئج اولوب، ظن ین ایتمه سین.
شربت عوضینه ایچمه زهری
سونرادا قلبینی او اینجیتمه سین.

حقیقی دوست اولان دوستو اونوتماز
او، مردهن آیریلیب نامردی توتماز
گول لکه گو تورمز، قیزیل پاس توتماز
منیم سؤزلریمی دوست اونوتماسین.

«حسین» ین سؤزلری بیر نصیحتدیر
دویمویان دویماسین، بو حقیقتدیر
گول همدمی بولبول اولار، عادتدیر
تیکان گلیب گول یانیندا بیتمه سین.

«كۆمكلر گلسين»

شئرله جنگ ائتمه يه ميدان ايچينده
ايگيدلر، قوچاغلار، پلنگلر گلسين.
قالماسين پنهاندا، گومان ايچينده
قارتال لار، شاهين لار، توله كلر گلسين.
وطنين سئومييه ن چكمه سين اذان
مرامينا چاتماز دوز يولدان آزان
خالق اوچون يارادان، خالق اوچون يازان
اثل اوچون چيرپينان اوره كلر گلسين.
آذر اوغلو باش ايرمي دوشمانا؟
پوزماز ووقارينى بويانسا قانا!
منله جنگ ائتمه يه مرد - مردانا
اولومده ن قورخمويان زيره كلر گلسين.
كىمدير منيم كيمي، جاه - جلاللى
گوندوزو - گونشلى، شيرين خيالىلى
عاريف مجلسينه دريا كاماللى
ايگيد ستارخانلار، بابكلر گلسين.
يئنه كۆزه رلنيب آليشيب سينه
گتيرين سازيمي باسيم كوكسومه
سؤيله ين «حسين» ين شان مجلسينه
حقيقت جارچيسى كۆمكلر گلسين.

«باخماسین»

اوخومار گؤزلرین قوربانی جانیم
دئگینن سئوگیلیم ائله باخماسین.
هر باخاندا باعث اولور مین قانا
قصد ائيله ییب بيله - بيله باخماسین.

قاشلار چکیلنده گؤز سوزولنده
باهار یاغیشی تک یاش سوزولنده
کیرپیکلر چکیلیب شوخ دوزولنده
سرخوش دوروب گوله - گوله باخماسین.

گۆزون قایداسیدیر باخار بیلیره
اوغرون - اوغرون سوزوب آخار بیلیره
یاندیریب عاشیغی یاخار بیلیره
ائله کی یاندیردی، کوله باخماسین.

تاپشیر گۆزلرینه یار او وورماسین
یار طعنه نی گره ک یارا وورماسین
عنایت ائيله سین آرا وورماسین
غرق اولار عمانا سئله باخماسین.

من عاشیق اولموشام یای قاشلارینا
گره ک سجده قیلا آی قاشلارینا
جانیم قوربان وئرهم پای قاشلارینا
نامحرم لر سیاه تئله باخماسین.

«حسین» مجنون اولوب داغی دولانیر
سینه سینده یارین داغی دولانیر
بولبول جه جه ووروب باغی دولانیر
نه انصافدی غنچه - گوله باخماسین.

«اٹل امانتی»

سه سنگ برادر،^(۱) پیر حقیقت
وطن امانتی، اٹل امانتی.
بیرجوت کورپہم قالیر سنده یادگار
تاپشیریرام سنه، بیل امانتی.

کیمدیر منیم کیمی کنار اٹلیندهن
آیری دوشن گونون سانار اٹلیندهن
بولبول آیری دوشر غنچه گولوندهن
او باغ امانتی، گول امانتی.

۱- ای مقدس وطن، ای آنا تورپاق

اوره بیم سنیندیر، آل امانتی.

- گرمه دوز ماحالیندا: «اوج قارداش داغی» کی، بورادا فارسی وثریلیب.

عهديم بودور، يار چيراغى سۇنمەسەن
اۋزگە بولبول دال بوداغا قونماسەن
يارا تاپشیر هر سۇزە اينانماسەن
دوداق امانتى، ديل امانتى.

اودا گتتسەن اۋز دوستونو آراسەن
تتۇز ساغالتسەن اورە يەنەن ياراسەن
ساچلارینی سیغال لاسەن داراسەن
ای قاباقدا جیعا تئل امانتى.

چکرەم اوزاقدا من انتظارى
اۋلونجە اونوتمام او دوز ايلقارى
«حسین»ین، دوستونا وار اعتبارى
یشتیره جک سەنە، آل امانتى.

« محبتی »

بولبولون قلبیندهن سیلینیب گئتمز
گولشن محبتی، گول محبتی.
عاشیغین هنج زامان دوشمز دیلیندهن
وطن محبتی، ائل محبتی.

ورغونویام ساکت آخان سولارین
آزاد دیلک لرین، صاف دو یغولارین
دوستلار قلبینده کی عشقین، ایلقارین
گئتمز اوره یمدهن بیل، محبتی.

من اوزوم فرهادام، وطنیم شیرین
قوینومدا بسلیدیم من شیرین - شیرین
قندهنده شیریندی، بالداندا شیرین
آنا محبتی، دیل محبتی.

کونول آغلاسادا یادا باش ایمز
یاد وثره ناطلسی، خارانی گئیمز
محبت عاشقی هنج زامان دئمز
« حسین » اوره یندهن سیل محبتی.

«آنا - باجيني»

شاه من اونو تهاديم، سنده اونو تما
صابونلى كنديري دار آغاجيني.
منده كي اونو تسام تاريخ اونو تماز
سینه سي داغلانان، آنا - باجيني.

ای ظالم بو ظولمون او خيانتين
آرتيريپ ائللرين سنه نفر تين
قان ايچمك اولوب دور سنين عادتین
ائللر سيندیر اجاق کوت قيلينجيني.

«حسينم» دثيرم اولاجاق اينان
حق سنی تورپاقا سالاجاق اينان
تاريخ اوز اليه آلاجاق اينان
باشيوا قويدوقون ظولمون تاجيني.

«جیرانی»

گزیب کور بویونجا، آراز بویونجا
چوخ گۆرموشم آنا - بالا جیرانی.
باخیب، باخیب گۆزلرینه دویونجا
اوخشامیشام بویو بالا جیرانی.

اونا عؤمروم بویو هایان اولاردیم
باخیب گۆزلرینه الهام آلاردیم
تعریفده دیردیم، سازدا چالاردیم
قویمازدیم خیالا دالا جیرانی.

هورکوشوب یاما جدان دوزه ائننده
گردهن چکیب، سوزه - سوزه ائننده
چیچه کلردهن اوزه - اوزه ائننده
کیم ایستمه ز یولا سالا جیرانی.

اونو اینجیتمه بین سیز، بیله - بیله
آخماسین گۆزونندهن یاش گیله - گیله
گۆز اولون مغانا، گۆز اولون میله
قیماین گورزه لر چالا جیرانی.

«وورغونون» وورولوب سئودیکگی جیران
منی ده حسنونه ائدیدییر حیران
«جاوان حسین»، سسله آییلسین هر یان:
قویما اووچو نشان آلا جیرانی.

«سونایثریدی»

سیلکیندی سئوگیلیم بیر طاووس کیمی
سانکی بیر یاشیل باش سونا یثریدی.
آغ اوزده جیغالار قانووز کیمی
کیرپیک لر قلبیمده قانا یثریدی.

اودور گۆزه لرین سلطانی، بهیی
اودور عشق اهلی نین شیرین دیلهیی
اودور یثراوزونون گۆزه ملهیی
حوریلر ایچینده سونا^(۱) یثریدی.

عاشیقار دردی نین اودور علاجی
اودور گۆزه للین باشنین تاجی
دؤندو چینی اوستن باخدلی قیجاجی
سالدی تئلرینی یانا، یثریدی.

«داش اولماسایدی»

یثراوزونده بشر قان آغلامازدی
ظالم حؤکمدار، باش اولماسایدی.
نه انسان اولردی، نه یورد تالاردی
جلادلارین قلبی داش اولماسایدی.

غم ندیر؟ دونیادا بیلمزدی انسان
آنالار یاشاردی، آزاد فراوان
گۆزه لیر سارالیب، سولمازدی اینان
گۆزلریندهن آخان یاش اولماسایدی.

«حسین» ام جسمیمده چیرپنیر اوره ک
دونیانی فلاکت بورویوب گنرچک
چیرپنیر اوزونه یول تاپسین گره ک
اثل لر آزادلیغا قوش اولماسایدی.

«يئتيردى»

گۆزلىرى جان آلان بى موروت گۆزەل
چكديگيم امه بى بادا يئتيردى.
لاچين كيمي سوزوب، قيا باخاندا
پروانه جسميمي اودا يئتيردى.

ميشلسيز حسنونه مين بزه ك ووردو
تووز تك سيلكينيپ قارشيمدا دوردو
شهلا گۆزلريله منى سوسدوردو
انصافسيز، اغيارا بادا يئتيردى.

يوز - نازو - غمز ائيله او آفت گلين
«حسينه» گۆستردى عشقين، عملين
امانسيز جلاد تك چالدى چنگلين
نه اۆلدوردو، نه مورادا يئتيردى.

« یار اوزمه - اوزمه »

« قوشا یار پاق »^(۱)

اولدوم دیل شکسته، ای بویوبسته
الیم اتیندهن، یار اوزمه - اوزمه.
ندیر سینن اوسته، لبلری پوسته
موروت ائت جانیمی، یار اوزمه - اوزمه.

درمانسیز بیمارام، یار انتظارام
کونول توتور آرام، سنده دیر چارام
منده گوناهاکارام، نقدهر وارام
قوی باخسین گوزلرین، یار اوزمه - اوزمه.

معنلار معناسی، گوزه لیر خاصی
مین دردین داواسی، کونول بناسی
« حسین » دیر قاداسی، وار تمناسی
عشقین دریاسیندا، یار اوزمه - اوزمه.

۱- کلاسیک ادبیاتیندا ایشلنن میان قساقیه صنعتدیرکی، عاشیققلار آراسی التزام اولاراق

«باخدی ترسینه»

گۆزه لیر گۆزه لی، ملک لر خاصی
غضب له اوزومه، باخدی ترسینه.
دیه سن عاشیقدهن وار تمناسی
موزگانین سینه مه چاخدی ترسینه.

یاندیردی جسمیمی عشقین فراغی
شام کیمی اریدی جسمیمین یاغی
سئوینج یاشلار یله چشمیم بولاغی
پیاله تک دولوب آخدی ترسینه.

کیمه ائشیتدی قلبیم هاراین
زمستان ائیلدی کونلومون یاین
او بی موروت محبتین ساراین
اغیارلار الیه یخدی ترسینه.

اوله ادی عاشقین بیرجه پناهی
گۆیله ره او جالدی فریادی، آهی
عشقین لیل سینا گۆزه لیر شاهی
مین عذاب وئرمه یه چیخدی ترسینه.

«جاوان حسین» آچیلما دی سحری
بوغدو الهامینی سئوینج قهری.
لبلرینده لطف ائیلدی زهری
وصالین جامینا سیخدی ترسینه.

«سینه سینده»

بیر گۆزهل سئیر ائدیر ارک قالا سیندان
اوزولوب قیریلیب داغ سینه سینده.
باخیر انتظارلا، باخیر یول لارا...
چاتیلیب چال - چارپاز داغ سینه سینده.
کدهرلی گۆزلی یولا دیکیلیب
غنچه دوداقلارین قانی چکیلیب
کۆنول باغچاسینین باری تۆکولوب
سانکی سارالییدیر باغ سینه سینده.
اسمر یاناقلارین رنگی سولوبدور
آلا گۆزله پیاله تک دولوبدور
کۆنول نشانه سی ویران اولوبدور
سول الی دایانیب ساغ سینه سینده.
قلبینده مین دیلک، مین آرزوی واردیر
اونودا یاشادان بو آرزیلار دیر
جانان اؤز یاریندان چوخ انتظار دیر
چیرپنیر اوره یی آغ سینه سینده.
«حسین» دلبرینی حسرتله آنار
اوزاقدان اولسادا، یانیندا سانار
هیجران آتشینده اوره یی یانار
اریر شمع کیمی باغ سینه سینده.

«سیرداش اولدو»

عشقه دوشن لری سالدیم یادیم
منیم عشقیم هامیسیندان باش اولدو.
سمندهر تک یاندیم عشقین اودونا
عشقدن قسمتیم بیر آتش اولدو.
ایلمدهن آلدیلار نازلی یاریمی
گۆزمدن قویدولار آرزولاریمی
خزان ووردو واخت سیز تۆکدو یاریمی
جفا چکدیم، بوداغلاریم بوش اولدو.
آیریلیق قلبیمی یاندیردی، یاخدی
هر آرزو قلبیمده بیر ایز بوراخدی
بولود کیمی گۆزلریمدهن یاش آخدی
گیزلی سیرریم ائل ایچینده فاش اولدو.
نه کام آلدیم، نه ده مطلبه چاتدیم
نالیم ایله یاتانلاری اویاتدیم
سرگردان صحرادا، چؤللرده یاتدیم
یورغانیم چن، ناز بالینجیم داش اولدو.
«حسینم»، هر یترده یوز تانینان وار
مجنون تک باشیمدا قوش یووا باغلار
اوت بیتمز صحرالار، ال چاتماز داغلار
منه هم آرخاداش، هم سیرداش اولدو.

«مخمس لِر»

«قاراداغين گرمه دوزدا»

قاراداغين گرمه دوزدا
گۆزه لير خاصين گۆرموشم.
قارا قاشلار جانلار آليز
گۆزلر آلاسين گۆرموشم.
ياناقلاري قيرمزي گول
رنگي لالاسين گۆرموشم.
شيرين ديللي، طوطي كيمي
بير خوش هاواسين گۆرموشم.
شيرين لهجه، لبي غنچه
عجب سوناسين گۆرموشم.

صدآفرین کامالینا
اعضاسین چکن نقاشین.
عجب چکیب سعی ائیله ییب
آلاگوزون، قلم قاشین.
دوداغلاری عنابی تک
اینجی صدف دوزوب دیشین.
ملول دورا، بوینون بورا
باخان سئوهر بو دوروشون.
قدی مینا، اوزو سونا
الده حناسین گوزموشم.

سیاه زولفون هر طرفدهن
توکوبدور قدی دالینا.
اوزو عاریف، مطلب قانان
صدآفرین کامالینا.
بیر آه چکیر، قان یاش تۆکور
او یانیر اوز احوالینا.
من بیلیره م هی آه چکیر
یتمه بیدیر وصالینا.
آچیب دردین منه دئییب
سینه یاراسین گوزموشم.

پريشاندير، ملول گؤدردوم
ديهن سينه ياراليدير.
اودا بدبخت منيم كيمي
حئيف بختي قاراليدير.
گؤزوم گؤرمور، اوزاق دوشوب
افسوس مندهن آراليدير.
شباحتي، خوش باخشي
مثل صحرا ماراليدير.
كرم كاني سعي ائيله ييب
جمعي اعضاسين گؤرموشم.

«جاوان حسين» صراف سنسن
گؤزه لين وئر قيمتيني.
نئجه گؤردون گؤزه للرين
كامال ادب، زينتيني.
الله اوژو نشان وئريب
اوندا جمع قدرتيني.
اصل ذاتين تانييرام
باخيب گؤردوم خصلتيني.
سوروشسالار جواب وئرهم
آتا - آناسين گؤرموشم.

«قارا گۆز»

«جیغالی مخمّس»

گۆزلرین حکم ائیله یر
قتلیمه فرمان، قارا گۆزا
گۆزلرینه جان صداغا
دئمیشه م قوربان، قارا گۆزا
خسته یم جان و ثریره م
سن یتیر درمان، قارا گۆزا
جان گندیب، جسد قالب
بیلگینن اینان، قارا گۆزا
گۆزلی آلا
لبلر پیالا
یاناغی لالا...
یاناغین گولدو
گونوم بیر ایلدی
یار شیرین دیلدی...
دیلیم دانی شیر
جسمیم آلی شیر
دوستلار باریشیر
گلگینن بیر باریشاق
سروی خورامان، قارا گۆز.

شیرین لهجه، لبی غنچه
دانشد یقجا آلیر جانیم.
قوهوم - قارداش، جاندی پشککش
یارا حلال ائتدیم قانیم.
سالما جدا، جانیم فدا
من سنسیز نثجه دایانیم؟
ائيله چاره، من بیماره
فراغیندا اودا یانیم.
یانیرام اودا
بیر باخ فریادا
اولدوم آمادا
یاندیم اودوندان
چیخماز یادیمدان
بیر ساعاتیندان...
آیری دؤزمه رهم
وصفین یازمارام
سنسیز گزمه رهم
اؤلرهم سینهم اوسته
قالار نشانان قاراگؤز.

قابیلیتین، معرفتین
گۆزه‌لین اۆز یثرینده.
خوب کامالین، خوب جامالین
جمع اولوب عاغلین سرینده.
لایق بیلسن «جاوان حسین»
قول اولسون قالسین درینده.
اولوب گۆزون مبتلاسی
قالیب گۆزون گۆزلرینده.
گۆزلر قارادی
دیلمده وار آدی
جسمیم یارادی...
یارادیر جسمیم
بیلیرسن اسمیم
یازمیشام وصفین...
وصفین وصالدی
لبلرین بالدی
وصالین قالدی
گل یتتیر وصالیما
اۆلدورور هیجران، قاراگۆز.

«آلاگۆز»

قارا ساچلی، قلم قاشلی
اوزو لاسان آلاگۆز.
آغ بوخاق بیاض سینه
لب پیلاسان آلاگۆز.
خسته یم بیر عرضیم وار
عرضیم آسان آلاگۆز.
آه چکره م یاش تۆکره م
گۆزوم سیله سن آلاگۆز.
اوز - اوزه، هم گۆز - گۆزه
جانیم آسان آلاگۆز.

ای گلین، نازیک الین
ده یه نی جاندان ائیله یر.
آز دیریر دوغرو یولو
دین و ایماندان ائیله یر.
اونودور هر جفانی
عاشیقی خندان ائیله یر.
آلا گوزلر سوزولنده
جسدی قاندان ائیله یر.
نه ایچون غمزهن ایله
منه بالاسان آلا گوز.

اوزو نجیب، نجیب زادا
گورمه دیم بئله مارالی.
گوره ن ائیلهر بئله سؤال:
هارالیشان قیز هارالی؟
عشق اوجوندان اولار مجنون
گزه ر داغلاری یارالی.
هانسی جاوان اوزون گورسه
گون به گون رنگی سارالی.
نه انصافدی جاوان لاری
درده سالاسان آلا گوز.

اگر وئرسن آغ الیندهن
ایچه ره اولسادا آغی.
من جاوانا بیر رحم ائیله
گل چکمه سینهمه داغی.
آلاگوزلر آلیر جانیم
منیم اوچون اولوب یاغی.
بیر رحم ائیله سال آغزیما
قوی امیم قایماق دوداغی.
نه اولار لطف ائیله ییب
مهمان اولاسان آلاگوز.

«جاوان حسین» صبحه کیمی
فراغیندا چکر نالا.
قوی باشیمی سینهن اوسته
رحم قیل یئتیر وصالا.
بیرجه بوسه لطف ائیله سن
بیل وئرمه ره جمیع ماحالا.
آلاگوزلر سوزولنده
سالیر منی مین خیالا.
چوخ شاد اوللام اوز ائویمده
بیرجه قالاسان آلاگوز.

«گۆزهل»

چکلیبیدیر قدرتیدهن
قاشلارین قارا گۆزهل!
بیر نچه قوربان دئمیشم
سن گۆزوخومارا گۆزهل!
اوندیر دیکجه کیرپیکلرین
سینه اولور پارا گۆزهل!
عشقین منی مجنون اندیب
سالیب صحرالارا گۆزهل!
بو عشقین لقمانی سنسن
ایله گینن چارا گۆزهل!

آلا گۆزون، گونش اوزون
شووقو دوشوب آغ بوخاغا.
اینجه گولوش، خوش دانیشیق
نه یاراشیر بال دوداغا.
مسکن سالیب سینهن اوسته
ایله شیب قاباق - قاباغا.
بیر - بیرینه مهرباندی
جان ائيله دوستا صداغا.
ال اوزاتدیم یتیشمه دی
حیف بیر جوت نارا، گۆزه!

گاه باخیب، گاه گولمه بین
سالیر منی غیرى حالا!
یاناغلارین قیرمزی گول
لبلرین بنزهیر بالا.
بوخاغیندان بیر بوسه وئر
یتتیر منی بیر وصالا.
یتتیرمه سن آه چکره م
اوره کدهن چکره م نالا.
قوی وفاسیز بی ایلقارین
اوزو اولسون قارا گۆزه!

سنی گۆزهل خلق ائيله ییب
 گۆزه للرین قبله گاهی.
 بیر عرضیم وار قوللوغونا
 عاشیقلارین پادشاهی.
 رحم ائيله سن، گناهکارین
 باغیشلانا هر گناهی.
 هر کیم گۆرسه گول جامالین
 چکر آه اوستونده ن آهی.
 یاش تۆکر، قان آغلایار
 قلبی اولار یارا، گۆزه ل!

صراف منم بینمیشه م
 گۆزه للرین مارالینی.
 «جاوان حسین» درد اهلیدی
 تانیر یاردان آرالینی.
 کنار گزیب قصد ائيله مه
 کسمه صبر و قراریمی.
 گۆزلرده عادت بودور
 سیز یلدا دار یارالینی.
 یا آل جانیم، یا شفا وثر
 رحم قیل بیمارا، گۆزه ل!

«دیوانی لر»

«قرانه باخ»^(۱)

...

آچ گۆزونو هر طرفه آبادان وئرانه باخ.
کیمی ائینر، کیمی قالخیر بو چرخ دورانا باخ.
آلان - ساتان اؤز کاریندا، دویماق اولمور فنادان
کامالینان قورقو قوروب، سن قورقو قورانا باخ.

۱- بو شعر عاشیق حسین جاوانین شاگردی جاوان تیمورون دیلیندهن قلمه آلتیب. شعرین اول بسندینین بیرینجی مصراسی و اوچونجو بسند اوخونولماسی آیدین اولمادیقی اوچون یازیلمایب.

یوزاییبیرمی دوردمین نبی، افضلیدی محمد (ص)
جناب امیر عزیز فاطمه (ع) محشر گونو شفاعت
حسن (ع)، حسین (ع)، علی اکبر گورهن چکدی نه ذلت
قورولاندا حاق دیوانی امت اوچون عدالت
اللهم صل آله جبین نورانا باخ.

سینیم جاوان فیکیزیم جمع ازبریمدی بیر خدا
شاهلار شاهی و ثریب درسیم یاتمیشیدیم یو خودا
عزیز آیه بویوروبدو حاق قراندا نون ندا
«جاوان حسین» مین بیر آدی ایله تعریف سال یادا
یوزاون دوردو حاق بویوروب، اوتوز جزء قرانا باخ.

«قیمتی وار»

آذربایجان کلمه سینین بؤیوک عظمتی وار.
تاریخلرین سینه سینده سیلنمز شهرتی وار.
اوغلانلارین قوربان و ثریب آزادلیغین عشقینه
دونیا بیلیر یثنیلیمییهن گجو وار، قدرتی وار.

خبر آلسان آخان سودان، دورنا گؤزلو بولاغدان
کاروان کئچن صحرالاردان، مارال گزه ن اویلاقدان
قهرمانلار یئتیشدیره ن بو قوجامان تورپاغدان
دیر: اودلار اولادینین بؤیوک حورریتی وار.

آزادليغي سئوهن انسان كئچر شيرين جانيندان
قارا تورپاق قيزار سادا اونون قيزيل قانيندان
او، آيريلماز وطنيندهن، ال چكمز پيمانيندان
او، آيريلماز وطنيندهن، شانى وار، شهرتى وار.

مرداوغول لار گئجه - گوندوز قيلينج ووروب ياتمايب
اؤز خالقينين گله جه بين، تاريخين اونوتمايب
وجدانينى، وطنينى شان شهرته ساتمايب
اودور، بؤيوك داهى لرين يانيندا قيمتى وار.

منيم سؤزوم دالغا - دالغا يئر اوزونه ياييلار
اسارتده ياتان انسان يوخوسوندان آييلار
«جاوان حسين»، خالق ايچينده بير صنعتكار ساييلار
اونون تميز اوره بينده ائللرين صنعتى وار.

«قیز»

گۆزلرینی اوخشادیرام یانان شوخ چیراغه قیز.
یاناقلارین طعنه قیلیر عرش اوزونده آیه قیز.
حسرتیندهن جاوان جانیم خسته دوشوب اوزولور
حکیم سنسن درمان ائيله یارام گلکسین سایه قیز.

آری کیمی سیزیلدارام بال آلام دوداقدان
باهارواختی آچان گوللر حیا ائیلر یاناقدان
آغ پامبیقلار خجالندیر گۆزهل، مرمر بوخاقدان
بیر جوت نوبار سینهنده وار وئرمه بیر کیمسایه قیز.

«جاوان حسین» عاشیق اولوب سنین خطی - خالینا
آخشام - سحر حسرت چکیر باخسین گول جمالینا
باعث اولما ناحق یرته ائلین قیلی - قالینا
ایتیرمه گل زحمتیمی، یتیرمه گل زایه قیز.

ISBN 964 - 92121 - 1 - 6

انتشارات شانلی

مرکز پخش : تبریز ، اول خیابان مفتح ، نرسیده به سه راه توکلی

کتاب و نوشت افزار دانش آموز تلفن : ۸۳۵۲۱۸ - ۰۴۱

